

LH 7

OK

①

$$a) A+B = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 4 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{on matriks: } \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 4 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \cdot (-1) + 1 \cdot 4 & 2 \cdot 2 + 1 \cdot 2 \\ 0 \cdot (-1) + (-1) \cdot 4 & 0 \cdot 2 + (-1) \cdot 2 \end{bmatrix}$$

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}_{2 \times 2} \quad AB = \begin{bmatrix} 2 & 6 \\ -4 & -2 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}_{2 \times 2}$$

$$kA = \begin{bmatrix} -10 & -5 \\ 2k & k \\ 0 & -k \\ 0 & 5 \end{bmatrix}$$

b)

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}_{2 \times 2} \quad B = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 4 & 2 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}_{3 \times 2}$$

$A+B$ e: olc olmasse
 AB e: olc olmasse

$$kA = \begin{bmatrix} 2k & k \\ 0 & -k \end{bmatrix}$$

② a)

olk. A $m \times n$ matriisi ja

B $k \times l$ matriisi

Nyt koske AB , niin $n = k$

sekä koske BA , niin $l = m$

joten A $m \times n$ matriisi

ja B on $n \times m$ matriisi

b) olk. A $m \times n$ matriisi ja

B $k \times l$ matriisi

Nyt koske $(AB)A$ määr,

niin myös AB on määr,

joten $n = k$

siis AB $m \times l$ matriisi

edelleen $(AB)A$ määr, joten $l = m$

siis A on $m \times n$ matriisi

ja B $n \times m$ matriisi

3

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}_{3 \times 3}$$

$$A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$$

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

a) $PA =$ $\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned} & \begin{bmatrix} 1 \cdot a_{11} + 0 \cdot a_{21} + 0 \cdot a_{31} & 1 \cdot a_{12} + 0 \cdot a_{22} + 0 \cdot a_{32} & 1 \cdot a_{13} + 0 \cdot a_{23} + 0 \cdot a_{33} \\ 0 \cdot a_{11} + 0 \cdot a_{21} + a_{31} & 0 \cdot a_{12} + 0 \cdot a_{22} + a_{32} & 0 \cdot a_{13} + 0 \cdot a_{23} + a_{33} \\ 0 \cdot a_{11} + 1 \cdot a_{21} + 0 \cdot a_{31} & 0 \cdot a_{12} + 1 \cdot a_{22} + 0 \cdot a_{32} & 0 \cdot a_{13} + 1 \cdot a_{23} + 0 \cdot a_{33} \end{bmatrix} \end{aligned}$$

$$= \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \end{bmatrix}$$

b)

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 \cdot 1 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 0 & 1 \cdot 0 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 1 & 1 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 0 \cdot 0 \\ 0 \cdot 1 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 0 & 0 \cdot 0 + 0 \cdot 0 + 1 \cdot 1 & 0 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 1 \cdot 0 \\ 0 \cdot 1 + 1 \cdot 0 + 0 \cdot 0 & 0 \cdot 0 + 1 \cdot 0 + 0 \cdot 1 & 0 \cdot 0 + 1 \cdot 1 + 0 \cdot 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

c)

$$PA = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$P(PA) = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$d) A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

$$AP = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{13} & a_{12} \\ a_{21} & a_{23} & a_{22} \\ a_{31} & a_{33} & a_{32} \end{bmatrix}$$

a) GA

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

b) AG

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow PQ = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad QP = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$d) (PQA) = \begin{bmatrix} a_{31} & a_{32} & a_{33} \\ a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \end{bmatrix}$$

$$(QPA) = \begin{bmatrix} a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \\ a_{11} & a_{12} & a_{13} \end{bmatrix}$$

⑤

$$A = [a_{ij}] = [i + 2j]_{n \times n}$$

$$B = [1]_{n \times n}$$

$$A + B = [a_{ij} + 1] = [i + 2j + 1]_{n \times n}$$

$$B + A = [1 + a_{ij}] = [a_{ij} + 1] = [i + 2j + 1]_{n \times n} = A + B$$

$$AB = \left[\sum_{k=1}^n (i + 2k) \right] = \left[\sum_{k=1}^n i + \sum_{k=1}^n 2k \right] = \left[i \sum_{i=1}^n 1 + 2 \sum_{k=1}^n k \right]$$

$$= \left[in + 2 \frac{n(n+1)}{2} \right] = [in + n(n+1)]$$

$$BA = \left[\sum_{k=1}^n (k + 2j) \right] = \left[\sum_{k=1}^n k + \sum_{k=1}^n 2j \right]$$

$$= \left[\frac{n(n+1)}{2} + 2j \sum_{k=1}^n 1 \right] = \left[\frac{n(n+1)}{2} + 2jn \right]$$

⑥

Väite: $AB = BA$, kun A ja B ovat saman kokoisia diagonaalimatriiseja

tod.

olk. A, B $n \times n$ diagonaalimatriiseja

$$A = [a_{ij}] \quad B = [b_{ij}]$$

siis $a_{xy} = a_{yx} = 0$, jokaisella $x \neq y$

$$\text{merk. } C_1 = AB = \left[\sum_{k=1}^n a_{ik} b_{kj} \right]$$

$$C_2 = BA = \left[\sum_{k=1}^n b_{ik} a_{kj} \right]$$

kun $i \neq j$, niin $i \neq k$ tai $j \neq k$ jok. $k \in \mathbb{Z}$

joten $a_{ik} = 0$ tai $b_{jk} = 0$ jok. $k \in \mathbb{Z}$

edelleen $a_{ik} b_{kj} = 0$ jok. $k \in \{1, \dots, n\}$

6 jatkuu

$$\text{siis } \sum_{k=1}^n a_{ik} b_{kj} = 0$$

joten $c_{1j} = 0$ eli c_1 diagonaalimatriisi

samaoin c_2 diagonaalimatriisi

sadaan

$$c_{1i} = \sum_{k=1}^n a_{ik} b_{ki} = \sum_{k=1}^n \underbrace{a_{ik}}_{=a_{ki}} \underbrace{b_{ki}}_{=b_{ik}} + a_{ii} b_{ii} = 0 + a_{ii} b_{ii} = a_{ii} b_{ii}$$

samaoin voidaan päätellä c_2 lle

$$\text{eli } c_{2ii} = b_{ii} a_{ii} = a_{ii} b_{ii} = c_{1ii}$$

$$\text{joten } c_1 = c_2$$

7

$$a) a_{ij} = 1, \text{ kun } |i-j| \leq 1, a_{ij} = 0 \text{ muulloin}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ 1 & 1 & 1 & & \\ 0 & 1 & 1 & 1 & \\ 0 & & 1 & 1 & 1 \\ \vdots & & & 1 & 1 & 1 \\ 0 & \dots & \dots & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$b) a_{ij} = 1 \text{ kun } i+j = n+1, a_{ij} = 0 \text{ muulloin}$$

$$n=3: \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 0 & 0 & \dots & 0 & 1 \\ \vdots & & & 1 & 0 \\ \vdots & & & \vdots & \\ 0 & 1 & & & \\ 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

⑧

a) oletus matriisitulo $(AB)C$ on olemassa

väite matriisitulo $A(BC)$ on olemassa

tod. Nyt ol. $(AB)C$ on olemassa

joten AB on olemassa

siis A on $m \times n$ matriisi ja B on $n \times k$ matriisi

jollakin $m, n, k \in \mathbb{Z}$

edelleen $(AB)C$ on olemassa, joten

C on $k \times l$ matriisi jollakin $l \in \mathbb{Z}$

Nyt B on $n \times k$ matriisi ja C on $k \times l$ matriisi,

joten BC on määr. ja on $n \times l$ matriisi

siis A on $m \times n$ matriisi ja BC on $n \times l$ matriisi

joten $A(BC)$ on olemassa

8 jatkuu

b) väite: matriisitulolle pätee

$$(AB)C = A(BC) \quad \text{aino, kun tulot määritetty}$$

tod. olk. A $m \times n$, B $n \times k$ ja C $k \times l$ matriiseja

$$(AB)C = ([a_{ij}] [b_{ij}]) [c_{ij}]$$

$$= \left[\sum_{r=1}^n a_{ir} b_{rj} \right] [c_{ij}]$$

$$= \left[\sum_{i=1}^k \left(\sum_{r=1}^n a_{ir} b_{rj} \right) c_{ij} \right]$$

$$= \left[\sum_{q=1}^k \sum_{r=1}^n (a_{ir} b_{rq}) c_{qj} \right]$$

$$= \left[\sum_{q=1}^k \sum_{r=1}^n a_{ir} (b_{rq} c_{qj}) \right]$$

$$= \left[\sum_{r=1}^k \sum_{q=1}^n a_{ir} (b_{rq} c_{qj}) \right]$$

$$= \left[\sum_{r=1}^k a_{ir} \sum_{q=1}^r b_{rq} c_{qj} \right]$$

$$= [a_{ij}] \left[\sum_{q=1}^r b_{rq} c_{qj} \right]$$

$$= [a_{ij}] \cdot ([b_{ij}][c_{ij}])$$

$$= A(BC)$$